leeftijd **28 jaar**
woonplaats **Witteveen (Drenthe)**
opleiding **bachelor in geschiedenis (Rijksuniversiteit Groningen)**
bedrijf **in maatschap met zijn vader en moeder en met hulp van twee parttime medewerkers 250 koeien en 120 stuks jongvee op 150 hectare (waarvan 100 voor voedergewassen)**
bestuursfuncties **voorzitter NAJK, ledenraadslid CRV, bestuurslid Agriterra**
vorige bestuursfuncties (o.a.) **voorzitter AJK Drenthe, diverse functies binnen CD(J)A, diverse functies bij studentenvereniging**

Roy Meijer: **‘Er is in Nederland toekomst voor financieel gezonde melkveebedrijven’**

‘Het wordt tijd om te **praten over blijvers’**

‘Jonge boeren verdienen een steuntje in de rug’, vindt NAJK-voorzitter Roy Meijer. ‘Dat hebben ze in het verleden altijd gehad en dat blijft nodig’, voegt hij er als startend ondernemer met historisch besef aan toe. ‘De melkveehouderij is en blijft voor Nederland een belangrijke sector. Daar mogen we best wat zuiniger en trotser op zijn.’

TEKST WICHERT KOOPMAN

Het blijft een leuke grap. Als Roy Meijer met zijn headset op door de stal loopt, vraagt een van de medewerkers wel eens: ‘Kan ik een happy meal en een milkshake bestellen?’ De voorzitter van het NAJK moet er nog steeds om lachen. Boeren en besturen; het loopt voortdurend door elkaar voor de jonge melkveehouder uit Witteveen, zeker nu sinds de coronatijd veel overleggen online plaatsvinden. Het bevalt hem prima. Een telefonische vergadering op de trekker tijdens het schudden? ‘Lekker efficiënt’, vindt Meijer. ‘Ik geniet van het werk op de boerderij, maar beleef ook veel plezier aan het ondernemerschap. En daarnaast heb ik al van jongs af aan veel interesse in alles wat met beleid en politiek te maken heeft. Ik vind het heerlijk om dit allemaal met elkaar te kunnen combineren’, verklaart hij.

Is belangenbehartiging met alle onrust van de laatste tijd niet erg ondankbaar werk?

‘Ik wist waar ik aan begon. Toen ik in 2017 bestuurlijk actief werd in het AJK in Drenthe, speelde er al van alles rondom de gvereductieregeling en de invoering van de fosfaatwet. Maar je hebt gelijk, onrust is zo langzamerhand nog de enige stabiele factor in de agrarische sector en veranderingen gaan zo snel dat er amper tijd is om goed over dingen na te denken. In het verleden waren er nog productschappen waarin overheid en bedrijfsleven met elkaar samenwerkten. Al die vaste structuren zijn gesloopt en dat maakt het voor belangenbehartigers een stuk lastiger om iets te bereiken. Maar ik weet niet anders en ervaar het daardoor ook niet zo als een probleem. Wij blijven als NAJK samenwerking zoeken met alle partijen die constructief willen werken aan het oplossen van knelpunten voor jonge boeren. Veel frustrerender vind ik het dat er geen helder doel is waar we met elkaar naartoe kunnen werken. We wachten op een overheid die beslissingen neemt en keuzes maakt.’

Dat de jonge Meijer in de voetsporen van zijn vader en opa zou treden, stond niet bij voorbaat vast. Hij studeerde geschiedenis aan de Rijksuniversiteit in Groningen en had in die stad een mooie tijd, maar keerde terug naar het Drentse platteland. ‘Ik hou van het leven op het platteland en alles wat daarmee samenhangt. Boer zijn is de meest pure vorm om dat te beleven‘, verklaart de jonge veehouder. Sinds 2017 zit hij in maatschap met zijn ouders. Over enkele jaren hoopt hij het bedrijf van hen over te kunnen nemen.

Is het met alle onzekerheden van dit moment nog wel leuk om boer te worden?

‘Natuurlijk, anders was ik er niet aan begonnen. Maar ik snap heel goed dat heel veel jonge ondernemers zorg hebben over de toekomst van hun bedrijf. Je zult als PAS-melder maar zonder geldige vergunning zitten en daarom van de bank geen financiering krijgen ... En ik snap ook dat boerenzonen en dochters twijfelen of ze het bedrijf van hun ouders wel willen overnemen. Als voorzitter van het NAJK zal ik er alles aan doen om te vechten voor het perspectief voor jonge boeren. Maar persoonlijk laat ik me niet leiden door onzekerheid, ook al ligt ook ons erf op een paar honderd meter van een Natura 2000-gebied. Ik richt me als ondernemer liever op de zaken waar ik zelf invloed op heb: dat we hier met elkaar plezier beleven aan het werk en dat het bedrijf goed draait en financieel gezond is. Ook ik weet niet hoe de toekomst eruit zal zien, maar ik ben ervan overtuigd dat er in Nederland toekomst is voor financieel gezonde melkveebedrijven.’

Dat kun je wel zeggen, maar als je onteigend wordt of je vergunning kwijtraakt, word je misschien wel gedwongen om te stoppen.

‘De berichtgeving waar je aan refereert, heeft me echt geraakt. Met het lekken van proefballonnetjes, bijvoorbeeld over onteigening of intrekken van vergunningen, zorgen ambtenaren en politici voor onnodig veel onrust in de sector. Ze hebben gewoon niet in de gaten wat voor leed ze met hun acties aanrichten in boerengezinnen. Zo onbeschoft mogen we als mensen niet met elkaar omgaan! Tegelijkertijd is het wel goed om deze berichten in perspectief te plaatsen. Het gaat om proefballonnetjes, het zijn zeker nog geen serieuze voornemens voor beleid. Ik ga ervan uit dat er ook in Den Haag nog genoeg mensen met gezond verstand rondlopen die beseffen dat dit soort ondoordachte plannen niets oplossen en helemaal niet nodig zijn.’

Bedoel je daarmee dat we te maken hebben met politieke problemen?

‘Nee. Wat je ook vindt van thema’s als stikstof, klimaat en biodiversiteit, het zijn thema’s die maatschappelijk en politiek leven. Dus moet je daar als toekomstgerichte ondernemers iets mee. Het NAJK werkt samen met alle partijen die een constructieve bijdrage willen leveren aan het toekomstper-

VT10-InterviewMeijer.indd 19 07-10-21 09:48

spectief van jonge boeren. Zo vormen we met LTO Melkveehouderij, Rabobank en NZO de Coalitie Toekomstgerichte Melkveehouderij. Met deze coalitie hebben we een plan gemaakt om met haalbare technische maatregelen 26 procent stikstof te reduceren in 2030. Daar kan het ministerie zo mee aan de slag.’

Is de sector voor het ministerie nog wel een serieuze gesprekspartner?
‘We hebben een periode gehad dat de contacten inderdaad moeizaam waren. Maar achter de schermen vinden er inmiddels wel degelijk weer overleggen plaats. Namens het NAJK ben ik regelmatig met ambtenaren op het ministerie van LNV in gesprek. Zij zien echt wel dat de melkveehouderij voor Nederland belangrijk is. Het is jammer dat het ministerie dat naar buiten zo weinig uitdraagt. Maar dat zouden we als sector zelf ook best meer mogen doen: trots uitstralen! De melkveehouderij heeft Nederland veel te bieden, zowel economisch als strategisch. Daar moeten we met elkaar zuinig op zijn.’

Wat heeft de melkveehouderij Nederland te bieden?
‘In de eerste plaats staan we aan de basis van een zuivelindustrie die een groot deel van West-Europa van hoogwaardig voedsel voorziet. Met het oog op het geringe aantal bedrijfsopvolgers moeten we onszelf serieus de vraag stellen of er straks nog wel genoeg boeren zijn om in de EU voedselzekerheid te garanderen. Melkveehouders vervullen bovendien een belangrijke rol in het beheer van natuur en landschap en kunnen een bijdrage leveren aan de oplossing van het klimaatprobleem.’
‘Daarbij gaat het economisch en strategisch belang van de sector verder dan de productie van melk. Onze kennis en kunde is belangrijk in handelsrelaties. De Nederlandse melkveehouderij doet er internationaal toe. Neem CRV, de coöperatie waar ik me als ledenraadslid met plezier voor inzet. Dat is een prachtig bedrijf dat, zonder dat het voor de buitenwereld altijd zichtbaar is, geweldig innovatief bezig is. En daarmee over de hele wereld de melkveehouderij vooruithelpt en geld verdient voor Nederlandse en Vlaamse melkveehouders.’

Is die strategische positie van de Nederlandse melkveehouderij in gevaar?
‘Krimp zet die strategische positie onder druk. Een sector heeft een bepaalde omvang nodig om te kunnen blijven investeren in innovatie. Maar eerlijk gezegd vind ik een discussie over omvang niet zo zinvol. Dan gaat het al snel over hoe boeren die dat willen, geholpen moeten worden om te stoppen. Het wordt hoog tijd dat we weer gaan praten over de blijvers. Wat kunnen we doen om ondernemers van de toekomst weer perspectief te bieden? Daar zet het NAJK zich voor in en daarbij hebben we twee speerpunten: versterken van de verdiencapaciteit en opheffen van knelpunten voor bedrijfsovername.’

Wat kan het NAJK doen om de verdiencapaciteit van melkveehouders te versterken?
‘Op de melkprijs hebben wij natuurlijk niet direct invloed, maar verdiencapaciteit heeft ook te maken met het voorkomen van onredelijke investeringseisen. En de overheid kan van alles doen om het verkrijgen van financiering voor jonge agrarisch ondernemers te faciliteren. Het mooie van geschiedenis is dat je er lessen uit kunt leren voor de toekomst. Jonge boeren hebben in het verleden altijd een steuntje in de rug gehad en dat heeft de Nederlandse melkveehouderij gebracht waar we nu staan. Door de overheid ondersteunde, grootschalige ruilverkavelingen legden de basis onder de goed verkavelde bedrijven van nu. En als mijn opa geen WIR-subsidie had gekregen, had hij nooit een ligboxenstal kunnen bouwen.’

Als tweede speerpunt noem je aandacht voor bedrijfsovername. Waarom blijft dat nodig?
‘Naast onzekerheid over de toekomst van de sector weerhoudt de complexiteit van bedrijfsovername jongeren er steeds vaker van om boer te worden. Een tekort aan jonge ondernemers is echt een bedreiging voor de toekomst van de sector, want zonder jonge ondernemers vindt er ook geen vernieuwing meer plaats.’
‘Bedrijven worden groter en kapitaalintensiever en overname wordt daardoor moeilijker. Ook daarvoor blijven we aandacht vragen. Dan gaat het over het faciliteren van bedrijfsovername binnen de familie, maar steeds vaker ook over bedrijfsovername door derden. Als de overdracht niet binnen de familie plaatsvindt, kunnen opvolgers geen gebruikmaken van fiscale voordelen. Daarbij zal een overdrager minder geneigd zijn om veel toe te leggen op de marktwaarde van het bedrijf als hij het verkoopt aan iemand met wie hij nog een relatie moet opbouwen.’
‘Wat het NAJK betreft zou er door de overheid een landbouwpensioenfonds moeten worden opgericht waarvoor alle actieve boeren en tuinders premie inleggen. Dit pensioenfonds is bedoeld voor boeren die hun bedrijf willen overdragen tegen een lager bedrag dan de marktwaarde. Dan hoeft de opvolger niet het pensioen van de overdrager te financieren en wordt de drempel voor bedrijfsovername door jonge ondernemers een stuk minder hoog.’ |

VT10-InterviewMeijer.indd 20 07-10-21 09:49